

Sæt fremtidens arbejds miljø til debat

- UDVIKLINGSTENDENSER I FINANSSEKTOREN

bfafinans.dk

BFA FINANS

Sæt fremtidens arbejdsmiljø til debat

I arbejdsmiljøarbejdet forholder vi os ofte til det, der sker her og nu. Og det er vigtigt at håndtere de problemer, der opstod i går, og forebygge dem, der kan komme i morgen. Men nogle gange kan det også være nødvendigt at kigge lidt længere ud i horisonten og forsøge at opdage nogle af *fremtidens* udfordringer og muligheder for arbejdsmiljøet.

Det kan I som arbejdsplads gøre ved at drøfte, hvilke større tendenser der præger arbejdsmarkedet som helhed og jeres del af det – og overveje, hvad de kan betyde for arbejdsmiljøet på jeres arbejdsplads. En sådan pejling kan være et godt afsæt for at vurdere, hvad I skal gøre her og nu og på længere sigt for at fremtidssikre jeres arbejdsmiljø.

Formålet med denne publikation er at give ledere og medarbejdere anledning og en enkel metode til at drøfte arbejdsmiljøindsatsen i et længere, strategisk perspektiv. Publikationen giver ingen bud på præcis, hvordan arbejdsmarkedet og jeres arbejdsmiljø vil udvikle sig – eller hvad I bør gøre i den anledning.

For der eksisterer hverken et samlet overblik over tendenserne på fremtidens arbejdsmarked eller nogen sikker viden om, hvordan arbejdsmiljøet vil udvikle sig i finanssektoren eller i andre sektorer. Men der findes en række tendenser, der går igen i mange vurderinger fra forskere, konsulenter, myndigheder og arbejdsmarkedets parter. Fælles for dem er, at fremtidens arbejdsmarked kan komme til at se meget anderledes ud end det, vi har kendt længe. Derfor er det vigtigt at få drøftet, hvad det kan betyde for arbejdsmiljøet – netop hos jer.

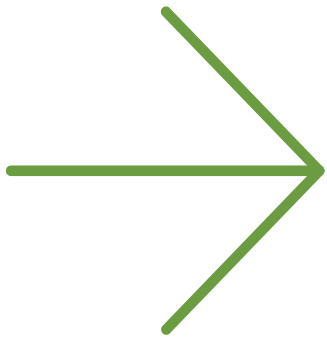
Materialet til "Sæt fremtidens arbejdsmiljø til debat" består af denne korte introduktionsfolder, samt seks selvstændige dialogark med hvert sit arbejdsmiljøtema. På dialogarkene gives en helt kort introduktion til udviklingstendenserne på området og et bud på, hvordan de potentielt påvirker arbejdsmiljøet – dels for de særligt berørte, dels for hele arbejdspladsen. Dialogarkene afsluttes med en række spørgsmål, I kan drøfte i jeres team eller afdeling.

Tendenser og temaer

Afsættet for dette materiale er fire brede tendenser i samfundet og på arbejdsmarkedet, der på hver deres måde kan ændre den måde, vi har været vant til at betragte arbejdslivet – og arbejdsmiljøet – på:

- *En hastigt accelererende teknologisk udvikling* – med fx digitalisering, automatisering, robotisering og opbrud i tidligere måder at organisere arbejdet på.
- *Mere fleksible ansættelsesformer* – med fx flere freelancere, vikarer, projektansatte samt andre midlertidige eller løsere tilknytninger, fx konsulenter.
- *En øget individualisering og opløsning af faste livsfaser* – hvor flere medarbejdere ønsker i højere grad at kunne tilpasse deres arbejdsliv til skiftende og sammensatte behov gennem livet.
- *En demografisk udvikling*, der i kombination med politiske reformer betyder, at flere skal være længere på arbejdsmarkedet.

Alle disse tendenser har – eller vil få – betydning for hverdagen i den finansielle sektor og dermed for arbejdsmiljøet. Umiddelbart lægger de op til at drøfte seks temaer i forhold til fremtidens arbejdsmiljø i jeres virksomhed:

1. Livsfaser: Hvordan håndterer vi mere omskiftelige livsfasenbehov?
2. Seniorer: Hvordan tager vi de rette hensyn til seniorerne?
3. De nye generationer: Hvordan tager vi bedst imod den nye generation?
4. De løse tilknyttede: Hvilken rolle har løse tilknyttede medarbejdere på arbejdspladsen?
5. Virtuelle kolleger: Hvordan samarbejder vi godt med virtuelle kolleger?
6. Digitalisering: Hvad betyder ny digital teknologi for arbejdsmiljøet?

Disse seks temaer udfoldes på selvstændige dialogark med udgangspunkt i spørgsmålene oven for.

I kan printe hele materialet som en samlet pakke, eller hver for sig. Dog bør introduktionsfolderen læses eller gennemgås som baggrund, inden I starter dialogen om de enkelte temaer.

Under hvert tema sondres der mellem, hvad det betyder for henholdsvis de særligt berørte (fx seniorer eller løst tilknyttede) og for arbejdspladsens arbejdsmiljø.

Sæt fremtidens arbejdsmiljø til debat

Dialog i to trin

Vi foreslår, at I som arbejdsmiljøorganisation eller samarbejdsudvalg (SU) inviterer ledere og medarbejdere til en fælles drøftelse af de temaer, som kunne være særligt relevante for jer. Målet er dels at skabe en fælles forståelse af temaerne og deres betydning for jer, dels at levere konkrete bud på, hvad I i det lys kan og bør gøre for at fremtidssikre jeres arbejdsmiljø. I kan som udgangspunkt bruge fem år som jeres tidshorisont, hvis ikke jeres situation kræver et kortere eller længere perspektiv.

Drøftelsen kan eksempelvis gennemføres i følgende to trin.

1. Workshopdrøftelse

- Hold en workshop for ledere og medarbejdere, hvor de seks temaer er hængt op eller fordelt ud på bordene. Lad deltagerne vælge det tema, de er mest optaget af at drøfte. Brug de spørgsmål, der hører til hvert tema.
- Sørg for, at der bliver lavet en samlet, mundtlig præsentation af de drøftede temaer, så alle får indblik på tværs af temaerne.
- Skriv deltagerens input til de drøftede temaer op, og afrund workshoppen med at fortælle, hvordan I i arbejdsmiljøorganisation eller SU arbejder videre med dem – fx som konkrete initiativer her og nu eller som bidrag til en samlet strategi.

2. Strategisk drøftelse i samarbejdsfora

Hold møde i SU eller arbejdsmiljøorganisationen og saml op på workshoppen:

- Hvilket billede står I samlet med? Hvilke temaer er relevante? Hvilke input peger i samme retning, og hvilke peger forskellige steder hen? Hvordan forstår I dette? Hvad vil I lægge vægt på?
- Hvad er der i lyset af det samlede billede brug for af strategisk planlægning?
- Er der særlige behov, knyttet til enkelte temaer eller målgrupper, som bør bredes ud til at gælde hele arbejdspladsen?
- Hvilke konkrete indsatser er der brug for på de forskellige niveauer i arbejdsmiljøarbejdet: individ, gruppe, ledelse og organisation?

De seks dialogark

1. **Livsfaser:** Hvordan håndterer vi mere omskiftelige livsfasebehov?
2. **Seniorer:** Hvordan tager vi de rette hensyn til seniorerne?
3. **De nye generationer:** Hvordan tager vi bedst imod den nye generation?
4. **De løsere tilknyttede:** Hvilken rolle har løsere tilknyttede medarbejdere på arbejdspladsen?
5. **Virtuelle kolleger:** Hvordan samarbejder vi godt med virtuelle kolleger?
6. **Digitalisering:** Hvad betyder ny digital teknologi for arbejdsmiljøet?

Sæt fremtidens arbejdsmiljø til debat
Marts 2018
Udgivet af BFA Finans – en del af
BFA Handel, Finans og Kontor
www.bfafinans.dk

I styregruppen:
Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Forsikringsforbundet
Finansforbundet.

Projektledelse: Mads Kristoffer Lund,
Redaktion: Ola Jørgensen, Klartekst
Grafisk design: Karen Krarup
Foto: Tor Birk Trads

BFA Finans er en del af Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø
(BFA) Handel, Finans og Kontor.

BFA Finans består af Finanssektorens Arbejdsgiverforening,
Finansforbundet og Forsikringsforbundet.

BFA Finans' aktiviteter afspejler parternes fælles holdning
til en god arbejdsmiljøstandard i den finansielle sektor.

Find viden og inspiration til jeres arbejdsmiljøarbejde
på bfafinans.dk.

Forsikringsforbundet